

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9CoPr/3/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8718205297
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Posluchová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:8718205297.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Posluchovej a členov senátu JUDr. Magdalény Florekovej a JUDr. Romana Huszára v právnej veci žalobkyne: U.. Y. F., nar. XX.X.XXXX, bytom P. XX, Z., v konaní zast. JUDr. Marekom Sahuľom, advokátom, Hlavná 111, Prešov, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova 2, Bratislava, IČO: 00 151 866, o náhradu funkčného platu a náhradu škody, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III č.k. 24Cpr/8/2019-85 zo dňa 22. novembra 2019 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti zmeňuje takto :
Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni náhradu funkčného platu vo výške 16.230,90€ brutto spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% zo sumy 956,50 € od 11.1.2017 do zaplattenia, zo sumy 956,50€ od 11.2.2017 do zaplattenia, zo sumy 956,50 € od 11.3.2017 do zaplattenia, zo sumy 956,50 € od 11.4.2017 do zaplattenia, zo sumy 956,50 € od 11.5.2017 do zaplattenia, zo sumy 956,50 € od 11.6.2017 do zaplattenia, zo sumy 956,50 € od 11.7.2017 do zaplattenia, , zo sumy 956,50 € od 11.8.2017 do zaplattenia, zo sumy 956,50 € od 11.9.2017 do zaplattenia, zo sumy 956,50 € od 11.10.2017 do zaplattenia, zo sumy 956,50 € od 11.11.2017 do zaplattenia, zo sumy 956,50 € od 11.12.2017 do zaplattenia, zo sumy 956,50 € od 11.1.2018 do zaplattenia, zo sumy 956,50 € od 11.2.2018 do zaplattenia, zo sumy 956,50 € od 11.3.2018 do zaplattenia, zo sumy 956,50 € od 11.4.2018 do zaplattenia, zo sumy 926,90 € od 11.5.2018 do zaplattenia a to všetko do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšnej vyhovujúcej časti žalobu zamietá.
Žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov v rozsahu 75,20 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu funkčného platu: za mesiac december 2016 vo výške 956,50 € brutto s 5% ročným úrokom z omeškania od 11.1.2017 do zaplattenia, za mesiac január 2017 vo výške 992,50 € brutto s 5% ročným úrokom z omeškania od 11.2.2017 do zaplattenia, za mesiac február 2017 vo výške 992,50 € brutto s 5% ročným úrokom z omeškania od 11.3.2017 do zaplattenia, za mesiac marec 2017 vo výške 992,50 € brutto s 5% ročným úrokom z omeškania od 11.4.2017 do zaplattenia, za mesiac apríl 2017 vo výške 992,50 € brutto s 5% ročným úrokom z omeškania od 11.5.2017 do zaplattenia, za mesiac máj 2017 vo výške 992,50 € brutto s 5% ročným úrokom z omeškania od 11.6.2017 do zaplattenia, za mesiac jún 2017 vo výške 992,50 € brutto s 5% ročným úrokom z omeškania od 11.7.2017 do zaplattenia, za mesiac júl 2017 vo výške 999,50 € brutto s 5% ročným úrokom z omeškania od 11.8.2017 do zaplattenia, za mesiac august 2017 vo výške 999,50 € brutto s 5% ročným úrokom z omeškania od 11.9.2017 do zaplattenia, za mesiac september 2017 vo výške 999,50 € brutto s 5% ročným úrokom z omeškania od 11.10.2017 do zaplattenia, za mesiac október 2017 vo výške 999,50 € brutto s 5% ročným úrokom z omeškania od

11.11.2017 do zaplata, za mesiac november 2017 vo výške 999,50 € brutto s 5% ročným úrokom z omeškania od 11.12.2017 do zaplata, za mesiac december 2017 vo výške 999,50 € brutto s 5% ročným úrokom z omeškania od 11.1.2018 do zaplata, za mesiac január 2018 vo výške 1.145,- € brutto s 5% ročným úrokom z omeškania od 11.2.2018 do zaplata, za mesiac február 2018 vo výške 1.145,- € brutto s 5% ročným úrokom z omeškania od 11.3.2018 do zaplata, za mesiac marec 2018 vo výške 1.145,- € brutto s 5% ročným úrokom z omeškania od 11.4.2018 do zaplata a za mesiac apríl 2018 vo výške 926,90 € brutto s 5% ročným úrokom z omeškania od 11.5.2018 do zaplata, to všetko do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Vo zvyšku žalobu zamietol a rozhodol, že žalobkyňa má voči žalovanému nárok na 86%-tnú náhradu trov konania.

1.1. Vo svojom rozhodnutí uviedol, že vychádzal zo zistenia, že o neplatnosti skončenia pracovného pomeru rozhodol Okresný súd v Prešove rozsudkom zo dňa 28.6.2017, sp. zn. 11Cpr/6/2015, tak, že výpoveď je neplatná a štátnozamestnanecký pomer naďalej trvá. Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 20.2.2018 potvrdil napadnutý rozsudok. Oba rozsudky nadobudli právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 25.4.2018. Pracovný pomer sa mal neplatnou výpoveďou skončiť uplynutím výpovednej doby dňa 30.11.2016. Oznámením zo dňa 30.6.2016 žalovaný oznámil žalobkyňi, že počnúc dňom 1.7.2016 jej patrí funkčný plat vo výške 956,50 €. Ďalším opatrením žalovaného bol funkčný plat žalovanej upravený na obdobie od 1.7.2017 do 31.12.2017 na sumu 999,50 € brutto a na obdobie od 1.1.2018 do 30.6.2018 na sumu 1.145,- € brutto. Žalobkyňa znovu nastúpila do zamestnania dňa 25.4.2018, odkedy jej žalovaný začal znovu prideľovať prácu.

1.2. Pre posúdenie veci bolo podstatné, či žalobkyňi patrí funkčný plat aj za čas nad 12 mesiacov, z akého funkčného platu sa má pri určení náhrady vychádzať a odkedy, resp. či vôbec je žalovaný v omeškani s poskytnutím náhrady funkčného platu. Okrem toho tiež posúdenie, či žalobkyňi vznikol nárok na náhradu škody za neposkytnuté stravné lístky a nevyplatený príspevok na doplnkové dôchodkové sporenie. Na sporné otázky súd aplikoval § 55; § 114 ods. 1 až 3; § 120 zákona č. 400/2009 Z.z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 79 ods. 1 a 2 Zákonníka práce zastávajúci názor, že žalovaný je povinný poskytnúť žalobkyňi za dobu neplatného skončenia pracovného pomeru funkčný plat. Tento plat sa znižuje len o funkčný plat za vykonávanie inej štátnej služby, inú prácu vo verejnom záujme alebo pre iného zamestnávateľa, ktorý je služobným úradom. Takáto skutočnosť u žalobkyne nenastala, preto nebol daný dôvod znižovať jej funkčný plat v zmysle § 55 zákona o štátnej službe. Pokiaľ ide o výšku funkčného platu, podľa § 79 ods. 1 sa má poskytnúť náhrada mzdy v sume priemerného zárobku. Priemerný zárobok pre pracovnoprávne účely a rozhodujúce obdobie pre jeho výpočet upravuje Zákonník práce v § 134 ods. 1 a 2, ktorý sa ale nedá aplikovať na štátnozamestnanecký vzťah. Z ustanovenia § 55 zákona o štátnej službe pritom vyplýva povinnosť poskytnúť počas doby neplatného skončenia štátnozamestnaneckého pomeru funkčný plat a z ustanovenia § 114 ods. 2 a 3 zákona o štátnej službe vyplýva, že ide funkčný plat v čase, keď vznikol dôvod na jeho použitie a že ide o čistý funkčný plat, po odpočítaní súm poisťného a preddavku na daň. Súd prvej inštancie prijal záver, že plat sa má poskytnúť vo výške, ktorá vyplýva z oznámení žalovaného o výške a zložení funkčného platu, tzn. vo výške uplatnenej žalobkyňou. Argument žalovaného, že sa má vychádzať z funkčného platu 956,50 €, ktorý žalobkyňa naposledy poberala pred neplatným skončením štátnozamestnaneckého pomeru, nemá podľa súdu oporu v zákone o štátnej službe. Súd priznal žalobkyňi funkčný plat za celé uplatnené obdobie. Žalovaný neuviedol presvedčivé argumenty na rozhodnutie o znížení alebo nepriznaní funkčného platu. Ani z vykonaných dôkazov nevyplývali skutočnosti, ktoré by tento postup odôvodňovali. Súd brať do úvahy, že žalobkyňa opakovane oznamovala žalovanému, že trvá na ďalšom vykonávaní štátnej služby a že proti rozsudku súdu prvej inštancie zo dňa 28.6.2017 žalovaný podal neúspešné odvolanie, ktorým sa súdne konanie predĺžilo o ďalších deväť mesiacov. V odôvodnení odvolacieho súdu (bod 28) bol navyše vyslovený záver, že postup žalovaného voči žalobkyňi nebol etický a bol v rozpore s princípmi ochrany práce. Takýto postup nemôže odôvodňovať zníženie alebo nepriznanie funkčného platu. Priznanie iba 12 mesačného funkčného platu by podľa súdu nebola dostatočná satisfakcia pre žalobkyňu.

1.3. Prvoinštančný súd uviedol, že poberanie invalidného dôchodku nie je podľa zákona o štátnej službe dôvodom na zníženie funkčného platu za dobu neplatného skončenia štátno-zamestnaneckého pomeru. Bolo preto na úvahu súdu, či pri priznaní funkčného platu aj nad dobu 12 mesiacov zohľadní vyplácaný invalidný dôchodok. Vzhľadom na charakter tejto štátnej dávky, viazanej na zdravotný stav, ako aj vzhľadom na vyššie uvedené okolnosti, súd ku kráteniu nepristúpil. V neposlednom rade prihliadol aj na vek žalobkyne, možnosti jej zamestnania v regióne a na skutočnosť, že Zákonník práce umožňuje

priznať náhradu mzdy najviac na dobu 36 mesiacov, pričom žalobkyni bol priznaný funkčný plat za čas necelých sedemnástich mesiacov.

1.4. Povinnosť žalovaného prispievať na stravu vyplýva len z článku 6 kolektívnej zmluvy. Z kolektívnej zmluvy však nevyplýva povinnosť žalovaného prispievať na stravu aj osobám (zamestnancom v štátnej službe), ktoré neodpracovali aspoň štyri hodiny, ani osobám, ktoré štyri hodiny neodpracovali preto, lebo sú so služobným úradom v spore o neplatnosť skončenia štátnozamestnaneckého pomeru. Ak žalobkyňa nemala nárok na poskytnutie stravy, nemohol jej vzniknúť ani nárok na príspevok na stravu zo sociálneho fondu. Súd sa stotožnil so žalovaným, že príspevok na stravu je podľa Zákonníka práce aj kolektívnej zmluvy viazaný na výkon práce. Všeobecné predpoklady vzniku nároku na náhradu škody podľa § 420 Občianskeho zákonníka neboli podľa súdu splnené. Žalobkyňa ich v konaní dostatočne nevysvetlila, ani nepreukázala, poukazovala len na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6CoPr/4/2015. Tento rozsudok však vychádzal z iného skutkového stavu, išlo zrejme o pracovný pomer, nie štátno-zamestnanecký. Okrem toho odôvodnenie spočíva iba v citácii ustanovení Zákonníka práce a § 420 Občianskeho zákonníka. Takže ani z tohto rozhodnutia nemožno prísť k záveru, že žalobkyni vznikol nárok na náhradu škody. Obdobný záver platí aj pre náhradu škody vzniknutú titulom nevyplateného príspevku na doplnkové dôchodkové sporenie. Doplnkové dôchodkové sporenie upravuje zákon č. 650/2004 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom sporení. Podľa kolektívnych zmlúv sa príspevok vykonáva podľa zamestnávateľskej zmluvy uzatvorenej s DDS. Žalobkyňa netvrdila, že vôbec mala uzavreté doplnkové dôchodkové sporenie, čo je predpokladom povinnosti žalovaného platiť príspevok. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie vo zvyšku žalobu zamietol.

1.5. Pokiaľ ide o úroky z omeškania, súd prvej inštancie bol názoru, že ustanovenie § 1 ods. 4 Zákonníka práce je potrebné vykladať aj s prihliadnutím na dôvodovú správu a účely novely, vykonanej zákonom č. 460/2008 Z. z. Cieľom novely nebolo vylúčiť použitie všetkých ustanovení Občianskeho zákonníka pre oblasť pracovného práva. V otázke dôvodnosti nároku na úroky z omeškania spolu s náhradou mzdy (funkčného platu) súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 9CoPr/6/2017 zo dňa 15.11.2018, Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 1 Cdo 116/2008 a priznal žalobkyni aj zákonný úrok z omeškania, v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z.. V zmysle § 232 ods. 2 C.s.p. určil dlhšiu lehotu na splnenie, aby mohol žalovaný zistiť a vykonať odvodové povinnosti z priznaného brutto platu žalobkyne.

1.6. O náhrade trov konania prvoinštančný súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 a § 262 ods. 1 C.s.p.. Žalobkyňa mala vo veci 93% úspech, po odpočítaní 7% neúspechu jej preto bol priznaný nárok na 86% náhradu trov konania. O výške náhrady, ktorú je žalovaný povinný zaplatiť žalobkyni, súd rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

2. Rozsudok odvolaním napadol žalovaný a to vo vyhovujúcej časti vytýkajúc súdu prvej inštancie, že žalobkyňa by mala nárok na náhradu mzdy v zmysle § 79 ods. 2 Zákonníka práce, len za predpokladu, že by bola schopná prácu aj riadne vykonávať. Na pojednávaní, ktoré sa konalo dňa 25.10.2019 bolo výpoveďou žalobkyne preukázané, že by nebola schopná prácu riadne vykonávať, preto je potrebné žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Ak sa odvolací súd nestotožní s názorom žalovaného, namieta priznanie náhrady mzdy za čas presahujúci 12 mesiacov. Výšku náhrady mzdy za obdobie 12 mesiacov považuje za dostatočne vysokú a je v súlade so satisfakčnou funkciou, sankčnou funkciou a sociálnou funkciou náhrady mzdy, preto žiada, aby súd náhradu mzdy nad 12 mesiacov žalobkyni nepriznal, prípadne primerane znížil.

2.1. Žalovaný mal tiež zato, že súd prvej inštancie vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, nakoľko pri priznaní funkčného platu mal vychádzať z posledného funkčného platu žalobkyni vo výške 956,50 € brutto, a to na základe žalobkyňou predloženého oznámenia o výške a zložení funkčného platu štátneho zamestnanca, č. s.: T.-F.-XXXX/XXXXXX-XXX zo dňa 30.06.2016 a namieta priznanie náhrady mzdy vyššej ako jej posledný funkčný plat vo výške 956,50 € brutto.

2.2. Žalovaný namieta aj priznanie náhrady mzdy spolu s úrokom z omeškania. Zákonník práce neupravuje inštitút úrokov z omeškania, a preto je potrebné skúmať, či je možné použiť úpravu Občianskeho zákonníka.. Zákonník práce zakotvuje vo svojom ustanovení § 1 ods. 4 subsidiárnu pôsobnosť všeobecnej časti Občianskeho zákonníka vo vzťahu k prvej časti Zákonníka práce. Na základe takto zakotvenej subsidiárnej pôsobnosti je ale zrejme, že na pracovnoprávne vzťahy sa nevzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka upravujúce úroky z omeškania, keďže tieto sú upravené v jeho ôsmej časti. Vzhľadom na uvedené, žalovaný zastáva názor, že žalobkyni boli priznané úroky z omeškania v rozpore so zákonom, pretože nemajú oporu v právnom systéme Slovenskej

republiky a ich priznanie je v rozpore s dobrými mravmi. Poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 5Co/133/2013 zo dňa 21.10.2014; rozhodnutie Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 11Cpr/7/2013 zo dňa 10.10.2016; uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 7 Cdo 160/2011 zo dňa 10.10.2012)

2.3. V prípade, ak by sa odvolací súd nestotožnil s uvedenou argumentáciou žalovaného a dospel k záveru, že priznanie úroku z omeškania je dôvodné, čo žalovaný v plnom rozsahu neuznáva, žalovaný namieta priznanie výšky úrokov z omeškania zo sumy hrubej mzdy žalobcu, nakoľko žalobkyňa by osobne celou takto vyplatenou mzdou nemohla disponovať ani v prípade, ak by jej bola vyplácaná v bežnom pracovnom pomere. Mzda, priznaná podľa platového výmeru, resp. dohodnutá v pracovnej zmluve, podlieha následnej odvodovej povinnosti (mzda brutto). Zamestnancovi je do dispozície odovzdaná len mzda „očistená“ od takýchto povinných platieb, t.j. mzda netto. Žalovaný zastáva názor, že je v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi, aby v prípade, ak by bola zamestnancovi priznaná náhrada mzdy s úrokom z omeškania, bol úrok z omeškania stanovený zo mzdy brutto. Žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil a to tak, že žalobu v celom rozsahu zamietla.

3. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že odvolanie žalovaného považuje za účelové, právne neobhájiteľné smerujúce len k tomu, aby žalovaný oddialil svoju povinnosť zaplatiť žalobkyni priznanú náhradu mzdy s príslušenstvom. V prípade, že zamestnanec oznámi zamestnávateľovi, že po doručení výpovede trvá na ďalšom zamestnaní, tak pracovný pomer trvá. Ak teda pracovný pomer trvá aj napriek daniu výpovede, tak potom samozrejme zamestnancovi vznikajú nároky na mzdu podľa platnej uzavretej zmluvy vrátane jej splatnosti. V prípade, že ak súd rozhodne, že výpoveď z pracovného pomeru je neplatná, tak toto rozhodnutie len potvrdzuje právny stav od počiatku to znamená, že pracovný pomer respektíve štátnozamestnanecký pomer trvá bez prerušenia a pokračuje ďalej s výnimkou ak by súd pri rozhodovaní o neplatnosti skončenia pracovného pomeru rozhodol, že nie je spravodlivé, aby po právoplatnosti tohto rozhodnutia pokračoval pracovnoprávny vzťah. Toto sa nestalo. Podľa názoru žalobkyne, súd správne vyhodnotil aj skutočnosť, že čiastočná invalidita žalobkyne nie je prekážkou priznať jej náhradu mzdy aj po uplynutí dvanástich mesiacov od neplatného skončenia pracovného pomeru až do doby od prideľovania práce žalobkyne. Z tohto dôvodu námietka žalovaného, že jej nepatrí táto náhrada mzdy po uplynutí dvanástich mesiacov považuje za právne irelevantnú. Žalobkyni patrí úrok z omeškania, aj preto, že jej štátnozamestnanecký pomer skončil až po právoplatnosti a vykonateľnosti rozsudku ohľadne neplatnosti skončenia pracovného pomeru, a teda, jej po celý čas patrila mzda v zákonnej výške s lehotou splatnosti podľa pracovnej zmluvy. Keďže tak žalovaný neurobil, dostal bez akýchkoľvek pochybností do omeškania a preto je povinný platiť aj úrok z omeškania. Navrhuje napadnutý rozsudok potvrdiť a priznať žalobkyni trovy odvolacieho konania vo výške 100 %.

4. Žalovaný svoje právo podať repliku nevyužil.

5. Odvolací súd preskúmal a prejednal vec v rozsahu podaného odvolania žalovaným t.j. vo vyhovujúcej časti v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 C.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania (rozsudok bol odvolacím súdom verejne vyhlásený podľa § 378 ods. 1 a § 219 ods. 3 C.s.p.) a dospel k záveru, že súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav, avšak v otázke posúdenia výšky funkčného platu vec neposúdil právne správne a preto bolo potrebné rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmeniť (§ 388 C.s.p.).

6. Nielen v konaní pred súdom prvej inštancie, ale vzhľadom na námietky žalovaného bolo rozhodujúce aj v odvolacom konaní zodpovedať, z akého funkčného platu sa má pri určení náhrady funkčného platu vychádzať, či patrí žalobkyni funkčný plat aj za čas nad 12 mesiacov a či je žalovaný v omeškaní s poskytnutím náhrady funkčného platu žalobkyni.

7. Súd prvej inštancie pri riešení otázky z akého funkčného platu má pri náhrade funkčného platu vychádzať síce použil správnu právnu normu (§ 79 ods. 1 Zákonníka práce práce a § 114 ods. 2 zákona č. 400/2009 Z.z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov) túto však nesprávne vyložil a preto následne dospel k nesprávnym právnym záverom pri posudzovaní výšky náhrady funkčného platu. Zákon č. 400/2009 Z. z. v § 114 ods. 1,2 ustanovuje, že ak osobitné predpisy, ktoré sa vzťahujú na služobné úrady alebo na štátnych zamestnancov, na ktorých sa vzťahuje tento zákon, obsahujú ustanovenia o mzde, rozumie sa ňou plat podľa tohto zákona. Ak osobitné predpisy, ktoré sa vzťahujú na služobné úrady alebo na štátnych zamestnancov, na ktorých sa vzťahuje tento zákon, obsahujú ustanovenia o priemernom zárobku, priemernej mzde alebo náhrade mzdy, rozumie sa tým funkčný plat priznaný štátnemu zamestnancovi v čase, keď vznikol dôvod na jeho použitie.

7.1. Podľa názoru odvolacieho súd bolo potrebné vychádzať z funkčného platu priznaného žalobkyni v čase, kedy vznikol dôvod na jeho použitie (§ 114 ods. 2 zákona č. 400/2009 Z.z.). V danej veci dôvod na použitie funkčného platu nastal splnením materiálnej podmienky, t.j. kedy došlo k neplatnému skončeniu štátnozamestnaneckého pomeru. Predpokladom vzniku práva na náhradu mzdy je neplatné skončenie pracovného pomeru a nemôže vzniknúť skôr, než zamestnanec oznámi zamestnávateľovi, že trvá na tom, aby ho ďalej zamestnával (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 180/2009). Začiatok poskytovania náhrady mzdy je tak naviazaný na oznámenie zamestnanca, ktoré sa môže vzťahovať iba na zamestnávanie po dni, keby podľa rozväzovacieho úkonu zamestnávateľa mal pracovný pomer skončiť (§ 79 ods. 1 Zákonníka práce).

7.2. Vychádzajúc z nesporného skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie o neplatnosti skončenia pracovného pomeru rozhodol Okresný súd v Prešove rozsudkom zo dňa 28.6.2017, sp. zn. 11Cpr/6/2015, tak, že výpoveď je neplatná a štátnozamestnanecký pomer naďalej trvá. Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 20.2.2018 potvrdil napadnutý rozsudok. Oba rozsudky nadobudli právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 25.4.2018. Žalovaný so žalobkyňou neplatne skončil štátnozamestnanecký pomer, jej štátnozamestnanecký pomer neskončil, v dôsledku čoho je žalovaný povinný poskytnúť žalobkyni náhradu funkčného platu v sume jej priemerného zárobku (§ 79 ods. 1 Zákonníka práce). Priemerným zárobkom žalobkyne je jej funkčný plat, ktorý jej bol určený v dobe, keď došlo k neplatnému skončeniu pracovného pomeru (§ 114 ods. 2 zákona č. 400/2009 Z.z.), t.j. , ktorý by kontinuálne pokračoval, ak by nedošlo k neplatnému skončeniu štátnozamestnaneckého pomeru. V danom prípade je to funkčný plat vo výške aký žalobkyňa mala za mesiac máj 2015. Podľa dôkazov, ktoré predložila žalobkyňa pri priznaní funkčného platu súd prvej inštancie vychádzal z oznámenia o výške a zložení funkčného platu štátneho zamestnanca, č. s.: T-F-XXXX/XXXXXX-XXX zo dňa 30.06.2016 vo výške 956,50 € brutto, výšku funkčného platu, ktorú žalovaný nerozporoval. Žalobkyňa podaním zo dňa 25.6. 2015 (č.l. 74) oznámila, že trvá na tom, aby ju žalovaný naďalej zamestnával. Žalobkyňa v žalobe žiadala priznať náhradu funkčného platu až od decembra 2016 a súd v zmysle § 216 C.s.p. viazaný žalobným návrhom nemohol preto priznať žalobkyni náhradu funkčného platu už od júna 2015 a priznal žalobkyni náhradu funkčného platu od decembra 2016 vo výške 956,50 € brutto, keďže odvolací súd túto výšku funkčného platu vzhľadom na obsah odvolania žalovaného považoval za nespornú (§ 186 ods. 2 C.s.p.).

8. Pre zodpovedanie ďalšej rozhodujúcej otázky týkajúcej sa priznania náhrady funkčného platu nad 12 mesiacov dospel súd prvej inštancie k záveru, že v prípade žalobkyne jej prináleží náhrada funkčného platu aj nad 12 mesiacov, pretože skutkové zistenia o tom, že žalobkyňa poberala invalidný dôchodok nie je možné kvalifikovať ako okolnosť, v dôsledku ktorej by bolo možné náhradu mzdy z neplatného skončenia štátnozamestnaneckého pomeru za čas presahujúci 12 mesiacov primerane znížiť, resp. vôbec nepriznať, prijatý záver ktorý považuje odvolací súd za plne správny.

8.1. Skutočnosť, že zamestnanec je invalidným dôchodcom a popri mzde poberá invalidný dôchodok, nemožno považovať za takú, ktorá zamestnávateľovi objektívne znemožňuje, aby zamestnancovi umožnil pokračovať v práci a vyplácal mu dohodnutú mzdu, resp. za takú, ktorá zamestnanca pre účely rozhodnutia súdu podľa § 79 ods. 2 Zákonníka práce nedôvodne zvýhodňuje oproti ostatným zamestnancom toho istého zamestnávateľa, resp. oproti zamestnávateľovi, keďže invalidný dôchodok je dôchodková dávka, ktorá sa za podmienok ustanovených zákonom č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov poskytuje z dôchodkového poistenia“. Ak sa teda žalovaný pri svojej obrane argumentačne obmedzil výlučne na okolnosť, že žalobkyňa bola poberateľkou invalidného dôchodku z dôvodu ktorého by mal súd výšku náhrady mzdy za čas prevyšujúci 12 mesiacov primerane znížiť, prípadne vôbec nepriznať, je tento argument sám o sebe nedostatočný. Povinnosť vyplatiť mzdu, resp. plat alebo inú odmenu za prácu, náhradu mzdy alebo odstupné, na ktorých vyplatenie má zamestnanec nárok, je zmluvným záväzkom vyplývajúcim z § 43 ods. 1 a 2 Zákonníka práce. Žalovaný nesprávne vykladá ust. § 79 ods.2 Zákonníka práce a to tak, že by zákon stanovoval dĺžku 12 mesiacov ako maximum nad ktoré je možné priznať náhradu mzdy len výnimočne, keď vytyka súdu prvej inštancie priznanie náhrady funkčného platu nad zákonom stanovenú dĺžku 12 mesiacov. Je to práve naopak. Podľa ustálenej judikatúry ustanovenie § 79 ods. 2 Zákonníka práce je potrebné vykladať tak, že súd môže na žiadosť zamestnávateľa náhradu mzdy za čas presahujúci 12 mesiacov primerane znížiť prípadne vôbec nepriznať, len výnimočne; a to v prípadoch, ak výkon práva na náhradu mzdy z neplatného skončenia pracovnoprávneho pomeru by bolo v rozpore s dobrými mravmi v zmysle čl. 2 Zákonníka práce. Skutočnosť, že žalobkyňa je poberateľkou invalidného dôchodku nemôže znamenať, žeby jej nárok na náhradu mzdy z neplatného skončenia štátnozamestnaneckého pomeru bol v rozpore s dobrými mravmi. Žalovaný na iné významné okolnosti odporujúce dobrým mravom zo strany

žalobkyne neodkázal. Treba uviesť, že bol to práve žalovaný kto závažným spôsobom porušil zákon pri skončení štátnozamestnaneckého pomeru so žalobkyňou (viď odôvodnenie rozsudku Okresného súdu v Prešove č.k. 11Cpr/6/2015-522 zo dňa 06.09.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 6CoPr/5/2017-542 zo dňa 20. 02. 2018). Žalovaný preto musí znášať dôsledky svojho protiprávneho konania, a zo svojej nepoctivosti nemôže mať prospech v podobe ním navrhovaného zníženia príp. nepriznania náhrady mzdy (funkčného platu) žalobkyňi.

9. Za správny považuje odvolací súd a záver o priznaných úrokoch z omeškania z jednotlivých mesačných náhrad funkčného platu brutto. Pokiaľ Zákonník práce odkazuje na všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka, nutno poznamenať, že všeobecné ustanovenia sa v Občianskom zákonníku nenachádzajú len v jeho ustanoveniach § 1 až § 122 (t.j. v prvej časti Občianskeho zákonníka), ale tiež v ustanoveniach § 488 až § 587 Občianskeho zákonníka (t.j. v prvej hlave ôsmej časti Občianskeho zákonníka, upravujúcej záväzkové právo), kde je zaradené aj ustanovenie § 517 Občianskeho zákonníka. Judikatúra súdov v otázke priznávania úrokov z omeškania spolu s náhradou mzdy prešla vývojom, čo vyplýva napr. z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 246/2010, v ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že k omeškaniu na strane zamestnávateľa s plnením náhrady mzdy pri neplatnom skončení pracovného pomeru dochádza u jednotlivých náhrad mzdy spravidla za ten ktorý mesiac podľa toho, kedy u nich nastala splatnosť a nie až právoplatnosťou rozsudku o určení neplatnosti skončenia pracovného pomeru.

9.1. Otázku omeškania zamestnávateľa s plnením náhrady mzdy pri neplatnom skončení pracovného pomeru obdobne riešil aj Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom uznesení sp. zn. 1 Cdo 116/2008, v ktorom navyše poukázal na to, že „...úrok z omeškania je vo svojej podstate majetkovou sankciou. Má veriteľa (zamestnanca) odškodniť za to, že nemohol použiť dlhovanú istinu náhrady mzdy, úžitky ktorej na druhej strane mohol za čas meškania poberať dlžník (zamestnávateľ). Pri rozhodovaní o priznaní úroku z omeškania nie je rozhodujúce, či žalovaný omeškanie zavinil, resp. dôvod omeškania; na vznik nároku na úrok z omeškania stačí, že zákonom stanovená lehota plnenia uplynula.“ Podobne ako opodstatnený posúdil Najvyšší súd Slovenskej republiky nárok na priznanie úrokov z omeškania z náhrady mzdy, a to z obdobných dôvodov v konaní sp. zn. 5 Cdo 269/2007. Neudržateľnosť záveru, podľa ktorého by zamestnávateľa nestíhala sankcia v podobe úroku z omeškania, pokiaľ sa dostane do omeškania s plnením mzdy, náhrady mzdy a obdobných záväzkov voči zamestnancovi vyplýva aj z uznesenia Ústavného súdu SR zo 4. 7. 2017, sp. zn. III. ÚS 460/2017. Rovnako aj z Uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. mája 2012 sp. zn. 2 Cdo 76/2011 z ktorého vyplýva, že ak zamestnávateľ mešká s výplatom platu a plat neposkytne v dohodnutej dobe a v prípade absencie takejto dohody najneskôr do konca nasledujúceho kalendárneho mesiaca, je v omeškani. Z dôvodu omeškania je povinný zamestnancovi uhradiť nielen plat, ale aj úroky z omeškania. V pracovnoprávných vzťahoch sa v týchto prípadoch postupuje podľa občianskoprávných predpisov (§ 1 ods. 4 Zákonníka práce). Napriek tomu, že § 149 zákona č. 312/2001 Z.z. výslovne neodkazuje na § 1 ods. 4 Zákonníka práce, nie je dôvod, aby sa rovnako nepostupovalo v prípade omeškania zamestnávateľa s platením platu v štátnozamestnaneckom pomere. Pri výklade a posudzovaní jednotlivých ustanovení právneho predpisu treba totiž rešpektovať ich význam z hľadiska účelu a zmyslu tohto predpisu ako celku, a nie izolovane tak, ako to urobil v prejednávanej veci odvolací súd.

9.2. Občiansky zákonník vychádza z toho, že úroky z omeškania plnia funkciu paušalizovanej náhrady škody (§ 519), ktorá veriteľovi vznikla tým, že nemohol po dobu omeškania zhodnotiť (využiť) istinu dlhu. Aj podľa judikatúry úroky z omeškania so splnením peňažného záväzku sú dennou náhradou škody za stratu možnosti disponovať s dlžnou sumou (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Obo 319/1999 a pod.). Inštitút úrokov z omeškania aj v pracovnoprávných vzťahoch má účel zabezpečovací, sankčný a kompenzačný. Inak to nie je ani v štátnozamestnaneckom pomere, lebo v opačnom prípade by bola porušená rovnosť subjektov tohto závislého vzťahu (čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky). Pri omeškani s náhradou mzdy z neplatného rozviazania (skončenia) pracovného pomeru platí preto výška úrokov z omeškania určená nariadením vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov pre omeškane s plnením peňažného dlhu (nariadenie v § 3 a § 4 je vykonávacím predpisom k § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Pri rozhodovaní o priznaní úroku z omeškania nie je rozhodujúce, či žalovaný omeškanie zavinil, resp. dôvod omeškania; na vznik nároku na úrok z omeškania stačí, že zákonom ustanovená lehota plnenia uplynula“.

9.3. Plat je povinný žalovaný doplatiť v brutto vyjadrení, čo je zrejmé z § 114 zákona o štátnej službe a z odkazu v § 120 zákona o štátnej službe a na ustanovenia Zákonníka práce § 129 až 132 upravujúce spôsob výplaty mzdy a vykonávanie zrážok zo mzdy. Plat a funkčný plat sú neočistené peňažné

plnenia od zákonných zrážok. Vyplýva to z ustanovenia § 114 ods. 3, ktorý definuje, čo sa považuje za priemerný čistý funkčný plat štátneho zamestnanca. Súd prvej inštancie priznal žalobkyni nárok na doplatenie platu, to znamená hrubého platu, neočisteného od zrážok na poistné, na nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, poistenie v nezamestnanosti, zdravotné poistenie a preddavok na daň z príjmov zo závislej činnosti a žiaden všeobecne záväzný právny predpis neustanovuje, že pre účely výpočtu doplatku platu štátneho zamestnanca sa má použiť čistý funkčný plat, preto podľa názoru odvolacieho súdu patrí žalobkyni úrok z omeškania z celej priznanej istiny rovnajúcej sa hrubému funkčnému platu.

10. Odvolací súd vychádzajúc z vyššie uvedených právnych záverov najvyšších súdnych autorít, ktoré použil pri prieskume správnosti napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie tento vo vyhovujúcej časti týkajúcej sa priznanej výšky funkčného platu podľa § 388 C.s.p. zmenil tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku odvolacieho súdu, keď splatnosť náhrady funkčného platu, ako aj prvý deň omeškania a výška úrokov z omeškania nebola sporná. Odvolací súd preto priznal žalobkyni náhradu funkčného platu vo výške 16.230,90€ brutto za obdobie december 2016 do apríla 2018 (14 x 956,50€ + 1 x 926,90€ za mesiac apríl 2018 - za tento mesiac žiadala žalobkyni nižšiu náhradu) a vo zvyšnej vyhovujúcej časti (žalobkyňa celkovo žiadala priznať náhradu funkčného platu vo výške 17.270,40€) žalobu zamietol.

12. O náhrade trov celého konania t.j. prvoinštančného aj odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1,2, v spojení s § 255 ods. 2, a § 262 ods. 1 C.s.p. V konaní dosiahla žalobkyňa čiastočný úspech v časti istiny 16.230,90 € zodpovedajúcej 87,60 % celkovo žalovanej istiny 18.514,64€. Naopak žalovaný dosiahol úspech v časti zamietnutia istiny 2.283,74, zodpovedajúcej 12,40 % celkovo žalovanej istiny 18.514,64€. Vzájomný pomer úspechu teda predstavuje 75,20 % (87,60 % - 12,40 %) v prospech žalobkyne. Z tohto dôvodu vznikol žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov konania (prvoinštančného i odvolacieho) v rozsahu 75,20 %, keď o výške náhrady trov konania v zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

13. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov, § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods. 1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).